

Št.: 330-1/2026-2
Datum: 21. 1. 2026

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Dunajska 22
1000 Ljubljana

Zadeva: Predlogi za boljšo in pravilnejšo izvedbo intervencije INP 10 Vezana dohodkovna podpora za zelenjavo v letu 2025 ter predlogi sprememb Uredbe o neposrednih plačilih za leto 2026

Z letom 2025 se je v skladu z Uredbo o neposrednih plačilih (Uradni list RS, št. 17/23, 63/23, 113/23, 2/24, 30/24, 83/24, 2/25, 36/25, 100/25 – ZKme-2 in 107/25) začela izvajati intervencija INP 10 Vezana dohodkovna podpora za zelenjavo. V skladu z zahtevami 42.a člena Uredbe o neposrednih plačilih morajo upravičenci do 15. 2. 2026 poslati na agencijo dokazila o prodani zelenjavi. Pri tem je za kmete ključen podatek o količini zelenjave, za katero morajo ta dokazila predložiti agenciji. S tem namenom je konec decembra ARSKTRP svetovalcem poslala seznam s podatkom o količini skupnega pridelka zelenjave po posameznih vlagateljih, od katerega morajo dokazati ustrezen delež trženja. Ob pregledu in začetku zbiranja dokazil so se pokazale številne težave in nekatere napake, zato v nadaljevanju posredujemo predloge, ki bi zagotovili pravilnejšo izvedbo intervencije za leto 2025. Obenem v nadaljevanju podajamo tudi predloge za spremembo Uredbe o neposrednih plačilih z namenom izboljšanja pogojev in ustrežnejše izvedbe intervencije v letu 2026.

PREDLOGI ZA BOLJŠO IN PRAVILNEJŠO IZVEDBO INTERVENCIJE INP 10 VEZANA DOHODKOVNA PODPORA ZA ZELENJAVO V LETU 2025

1. Odprava napačnega izpisa skupnega pridelka za posamezen KMG-MID za leto 2025

ARSKTRP je kmetijskim svetovalcem konec decembra 2025 posredovala seznam vlagateljev za intervencijo vezana dohodkovna podpora za zelenjavo s podatkom o skupnem pridelku zelenjave na posameznem KMG, od katerega morajo dokazati 40 % trženja prek predpisanih oblik z računi. Pri preverjanju podatkov smo ugotovili, da je ARSKTRP pri izračunu skupnega pridelka upoštevala vse površine zelenjadnic na KMG v tekočem letu, tudi tiste, na katerih v

tekočem letu zelenjave ne bodo pobirali in so to svetovalci na vlogi tudi označili (npr. NP, PP, primer so tudi npr. nasadi špargljev, ki še niso v rodnosti, površine zelenjadnic, ki so v letu 2025 posajene, pridelke pa se bo pobiral prihodnje leto, npr. ozimni česen, ozimni por ...). **ARSKTRP naj zato ponovno preveri in popravi izračune.**

2. Popravki pri povprečnih pridelkih zelenjadnic

Nekateri povprečni pridelki zelenjadnic v Prilogi 2 Pravilnika o evidenci pridelovalcev zelenjave in zelišč, ki so podlaga za izračun skupnega pridelka zelenjave na posameznem KMG, so za leto 2025 previsoki. Velika odstopanja so lahko po posameznih regijah. Poleg tega so bile v lanskem letu velike težave zaradi vremena: Na eni strani hladen maj, kasneje suša in kljub lepi jeseni so bili pridelki večine zelenjadnic močno zmanjšani. Pojavljale so se tudi številne bolezni. Pri zelenjadnicah imamo veliko pomanjkanje ustreznih FFS, zato je bilo poleg zmanjšanja pridelka tekom sezone opazen tudi pojav bolezni v skladiščih; tržnega pridelka je tako manj, kot je bilo pobranega.

Predlagamo naslednje popravke povprečnih pridelkov za leto 2025:

Artičoka: 1 t

Blitva: 25 t

Česen: 6 t

Fižol za stročje v rastlinjaki: 25 t

Fižol za stročje na njivah: 10 t

Melone v rastlinjaki: 40 t

Navadni koromač: 10 t

Šparglji: 3 t

3. Za ekološke kmetije naj se zniža zahtevan % dokazovanja trženja zelenjave.

Ekološki pridelki so zaradi tehnologije pridelave in dovoljenih sredstev, ki se v ekološkem kmetovanju lahko uporabljajo, v primerjavi s konvencionalnimi pridelki veliko manjši. Ker imamo v Prilogi 2 Pravilnika o evidenci pridelovalcev zelenjave in zelišč opredeljene le maksimalne in povprečne pridelke za konvencionalno pridelavo, bo dokazovanje zadostnega deleža trženja ekološkim pridelovalcem predstavljalo velike težave.

Predlagamo, da se za ekološke pridelovalce zelenjadnic zahteva dokazovanje 20 % trženja zelenjave z računi.

4. Ustrezno/pravilno tolmačenje navedbe o pravnih subjektih, preko katerih pridelovalci lahko tržijo zelenjavo in so upravičeni do plačila

V uredbi je v 3. alineji 2. odstavka 43.a člena navedeno:

»-vsaj 40 % svoje letne proizvodnje zelenjave trži prek organizacij proizvajalcev ali skupin proizvajalcev ali prek zadrug **ali pravnim osebam, ki imajo KMGMID, OZIROMA pravnim osebam, ki imajo v skladu s standardno klasifikacijo dejavnosti kot prvo v klasifikaciji nalog zavedeno predelavo zelenjave**, ali javnim zavodom«;

V opisu intervencije INP10 – Vezana dohodkovna podpora za zelenjavo na spletni strani MKGP pa je navedeno:

»-določeno količino svoje letne proizvodnje zelenjave trži preko organizacij proizvajalcev ali skupin proizvajalcev ali preko zadrug **ali pravnim osebam, ki imajo KMGMID, ALI pravnim osebam, ki imajo v skladu s standardno klasifikacijo dejavnosti kot prvo v klasifikaciji nalog zavedeno predelavo zelenjave** ali javnim zavodom (šole, vrtci,...)«.

<https://skp.si/skupna-kmetijska-politika-2023-2027/intervencije-skp/inp10-vezana-dohodkovna-podpora-za-zelenjavo>

V obeh zapisih razumemo, da kmet lahko trži ali prek pravne osebe, ki ima KMG MID, **ALI** prek pravne osebe, ki ima kot prvo v klasifikaciji nalog zavedeno predelavo zelenjave. Pri

vprašanju svetovalca na ARSKTRP pa je bilo odgovorjeno, da navedba v uredbi »oziroma« pomeni »in«, torej, da se lahko trži le pravnim osebam s KMG MID, ki morajo sočasno imeti kot prvo v klasifikaciji dejavnosti navedeno predelavo zelenjave, kar pa po zgoraj navedenem vsekakor ne drži. Pravne osebe imajo namreč redko kot prvo v klasifikaciji navedeno predelavo (imajo npr. pridelava sadja in zelenjave).

Prosimo, da se na ARSKTRP posreduje ustrezno tolmačenje te navedbe v uredbi: Torej, da za pravno osebo zadošča, da ima KMG MID.

5. Pri izračunu izhodiščne količine pridelane zelenjave na KMG kot podlage za dokazovanje 40 % trženja prek zahtevanih oblik, naj se upoštevajo le površine zelenjave, za katere je bil oddan zahtevek in ne celotna količina pridelane zelenjave na KMG

Nekatera KMG imajo za posamezne vrste zelenjadnic dogovorjene različne tržne poti. Tako nekatere vrste tržijo prek zadrug ali organizacij ali skupin proizvajalcev ..., druge vrste zelenjadnic pa prodajo neposredno v trgovske verige ali jih prodajajo doma ali na tržnici.

Zato naj se pri količini, ki jo morajo upravičenci dokazovati, upoštevajo le površine zelenjave, za katere je bil oddan zahtevek.

6. Letos naj ob napačnih dokazilih in morebitnem nedoseganju 40 % trženja ne bo sankcij

Ob kršitvah, oziroma če kmet ne dokaže 40% trženje v skladu z uredbo, je predvideno 3% znižanja vseh neposrednih plačil. Ker se letos intervencija izvaja prvič in je v sami izvedbi veliko nejasnosti in nepravilnega razumevanja, je veliko možnosti, da bodo vlagatelji predložili kakšna neustrezna dokazila. Količine, za katere morajo dokazovati trženje in tudi nekateri pogoji so bili ob začetku izvajanja še nejasni, nekoliko bolj jasno so bili obrazloženi šele konec leta 2025, še vedno pa ostajajo določene nejasnosti. **Zato predlagamo, da letos sankcij za morebitno neustrezno dokazovanje 40 % trženja NI.**

7. Podaljšanje možnosti dokazovanja prodaje zelenjadnic, pridelanih v letu 2025, do konca aprila 2026

Lansko leto so se predvsem proti koncu leta pojavile velike težave pri trženju. Prodaja določenih vrst zelenjave se je namreč večkrat povsem ustavila zaradi cenene uvoza zelenjave s Poljske, iz Srbije, tudi od drugod (zelje, korenje, čebula, česen ...). Tako so pridelki ostali v skladiščih. Nekateri pridelki še čakajo spravila na njivah (npr. glavhati ohrovt – Primorska). Kmetje imajo tako v skladiščih še vedno zelenjadnice, ki se lahko tržijo do pozne pomladi ali še dalj: zelje, kitajsko zelje, glavhati ohrovt, radič glavhati, korenje, čebula, česen, zrnate stročnice, hren ...

Predlagamo, da se omogoči dokazovanje trženja zelenjadnic za leto 2025 do konca aprila 2026.

8. Možnost uveljavljanja višje sile za leto 2025

Kmet tekom rastne sezone še ni imel končnega podatka, kolikšen bo izpad pridelka zaradi vremenskih razmer, bolezni, napak in izgub pri skladiščenju, prodajnih poti ... Tudi ni imel informacije, koliko bo povprečen pridelke na nivoju Slovenije in koliko pridelka bo moral dokazati.

Zato predlagamo, da se dovoli uveljavljanje višje sile do oddaje dokazil o prodaji.

PREDLOGI ZA SPREMEMBO 42. A ČLENA UREDBE O NEPOSREDNIH PLAČILIH V LETU 2026

1. Posamezne regije Slovenije imajo precej različne pogoje pridelovanja (pa tudi določeni neugodni vremenski pojavi se pojavljajo po posameznih regijah lahko različno). Opredelitev povprečnega pridelka posameznih zelenjadnic na nivoju države tako ne odraža realnega stanja in kmetom tako opredeljene količine lahko predstavljajo nemogoče izhodišče za izračun zahtevane količine trženja. Predlagamo, da se povprečne količine opredeljuje regijsko. Skupno količino pridelane zelenjave naj za vsako kmetijo opredeli kmet sam (npr. v oktobru), saj je vsaka kmetija specifična, tako po pridelovalnih pogojih kot tudi drugih dejavnikih, med drugim uporabljajo tudi več tržnih poti; kmetove napovedi se potem lahko vsaj okvirno tudi primerja z regijskimi ocenami, seveda z dovoljenimi določenimi odstopanji.
2. Za ekološke kmetije naj se zniža zahtevan % dokazovanja trženja zelenjave preko predpisanih oblik trženja (na polovico od zahteve za konvencionalne pridelovalce). Kot drugo možnost predlagamo, da se za ekološko pridelane zelenjadnice pripravi ločena tabela maksimalnih in povprečnih pridelkov po posameznih vrstah zelenjave.
3. V uredbi naj se popravi 3. alineja 2. odstavka 42.a člena in sicer:
»-vsaj 40 % svoje letne proizvodnje zelenjave trži prek organizacij proizvajalcev ali skupin proizvajalcev ali prek zadrug ali pravnim osebam, ki imajo KMG MID, ALI pravnim osebam, ki imajo v skladu s standardno klasifikacijo dejavnosti kot prvo v klasifikaciji nalog zavedeno predelavo zelenjave, ali javnim zavodom«; Popravek predlagamo, da ne bo prihajalo do morebitnih napačnih tolmačenj (glej tudi opis na prejšnji strani-točka 4).
4. Pri izračunu izhodiščne količine pridelane zelenjave na KMG kot podlage za dokazovanje 40 % trženja prek zahtevanih oblik naj se upoštevajo le površine zelenjave, za katere je bil oddan zahtevek in ne celotna količina pridelane zelenjave na KMG. To naj se v uredbi tudi jasno zapiše (sprememba 6. odstavka 42.a člena).
5. Predlagamo razmislek o nižjem zahtevanem deležu, za katerega je treba dokazovati trženje.
6. Možnost uveljavljanja višje sile do oddaje dokazil o prodaji:
Kmet tekom rastle sezone še nima končnega podatka, kolikšen bo izpad pridelka zaradi vremenskih razmer, bolezni, napak in izgub pri skladiščenju, prodajnih poti ... Tudi nima informacije, koliko bo povprečen pridelke na nivoju Slovenije in koliko pridelka bo moral dokazati. Predlagamo, da se dovoli uveljavljanje višje sile do oddaje dokazil o prodaji.
7. Poenostavitve glede vodenja knjigovodstva:
Predlagamo poenostavitve na področju dokazovanja prodaje zelenjave. Za dokazovanje prodaje pri neposrednem trženju naj zadoščajo izdani računi. Na nekaterih območjih Slovenije ni možnosti oddaje zelenjave v zadrugo, za kar pridelovalci sami niso odgovorni, prav tako na teh območjih ni organizacij proizvajalcev (OP) ali skupin proizvajalcev (SP), zato so taki kmetje primorani poiskati druge prodajne poti (tržnice, dopolnilne dejavnosti ...). Ti pridelovalci so v okviru vezane dohodkovne podpore za zelenjavo avtomatsko podvrženi obveznosti vodenja dvostavnega knjigovodstva in blagovnega knjigovodstva. Kot alternativno možnost predlagamo, da namesto dvostavnega knjigovodstva zadošča enostavno knjigovodstvo ali pa FSDN. Utemeljitev: Obveznost dvostavnega knjigovodstva za kmetije, ki nimajo dostopa do zadrug, OP ali SP in zato prodajajo neposredno,

predstavlja nesorazmerne stroške in administrativno obremenitev glede na obseg njihove dejavnosti. Enostavno knjigovodstvo ali FSDN, enako kot dvostavno knjigovodstvo, zagotavljata sledljivost prodaje, hkrati pa bistveno zmanjšata administrativno breme. Enostavno knjigovodstvo omogoča vodenje blagovnega dnevnika in evidence zalog, ter beleži prihodke in odhodke na način, ki je zadosten za dokazovanje prodaje, FSDN pa je po vsebini ekvivalenten ali celo podrobnejši od klasičnih računovodskih evidenc. Pri neposredni prodaji so izdani računi preverljivo in sledljivo dokazilo o količini ter vrednosti prodaje, zato dodatne, bolj obsežne evidence niso potrebne za doseg istega namena.

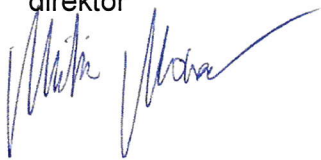
V upanju na upoštevanje naših predlogov vas lepo pozdravljamo!

Pripravila:

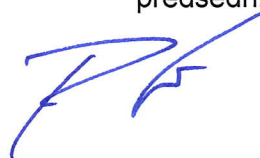
Strokovna skupina za vrtnarstvo pri KGZS

Tončka Jesenko

Martin MAVSAR
direktor

dr. Jože PODGORŠEK
predsednik

Poslano:

- naslovníku (po e-pošti: gp.mkgp@gov.si),
- zbirka dokumentarnega gradiva.

